

ಎಂದು ಕಾರಲ್ಲಿ ಹುಂತಗಂಡು ಪಸಿ ಹಾಕ್ಕೆಂದ. ಕಾರು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿತು. ‘ಆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಉಂಟದ ಹೋತ್ತಿಗೆ ಬರೋದು. ಅವನ್ನೀಷು ಮಾತಾಡಿಸಿ ಮನಿಗೆ ಹೋಗಮು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜೊತಿಗೆ ಉಂಟ ಮಾಡುವಂತಿ. ನಿನ ತಂಗಿನ್ನ ಸಂಜೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಭಾ ನೋಡಮು. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಅದೀತು ಯೋಚಿಸಮು. ಆಕಿಗೊಂದು ಭದ್ರ ಮಾಡಮು’ ನಿಧಾನಕ್ಕ ಹೋತ್ತಿದ್ದ ಕಾರು ಗಕ್ಕನ ನಿಂತಿತು.

‘ಖನಾತಲೇ ಇಂಗ್ಲಾಕ್ ಗಕ್ಕನ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಿ?’

‘ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಪೋ ಮಾರಾಯನ ತೋಳ ಕುರಿನ್ನ ಹಿಡಕಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇ. ಪಾಪ ಬಿಸಿಲಾ ಮಕ್ಕಂಡಿದ್ದುವನು. ಕಾಯಿಕೊಂಡಿದ್ದ ತೋಳಗಳು ಇದೇ ವ್ಯಾಳ್ಯಾದಗ ಗಪ್ಪನ್ ಹಿಡಕಂಡು ಹೊಂಟಾದ ನೋಟ್’ ಎಂದು ತ್ಯಾಗ್ ಪರ್ ಭಯದಿಂದ ತೋರಿಸಿದ. ಅಮರೇಶಗ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ‘ಇವನೊನ ಯಾರಿಲ್ಲದ್ದು ನೋಡಿ ಬಂದಾದ. ಕಲ್ಲು ಒಗು ಕುರಿನ್ನ ಬಿಡುಸ್ತಿನಿ ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸು’ ಎಂದು ಜೀಯಲು ಅವಸರ ಮಾಡಿದ. ‘ಲೇ ಹುಬ್ಬಾ ಕುರಿ ಸತ್ಯೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನೇನು ಬಿಡುಸುತ್ತಿದ್ದು. ಕುರಿಗಳನ್ನ ತೋಳ ತಿಂತಾವ ಅದರಾಗೇನು. ನೀನು ಕೊಯ್ದಂದು ತಿನ್ನಾದಿಲ್ಲನು. ಅದರ ಮಾಲ್ಯಾಕ ಸಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿ’ ಎಂದು ಏನು ಸಣ್ಣ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನ ಸೂಚಿಸದ ತಣ್ಣಿಗೆ ಬಾದಾಮಿಯನ್ನು ಬಾಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮರೇಶನಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ತರ ಕಸಿವಿಸಿ ಅಯಿತು. ಅಂತ ರವರವ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ತೋಳದ ಬಾಯಿಂದ ರಕ್ತ ತೋಟ್ಟಿತ್ತಿತ್ತು. ತೋಳದ ಕಣ್ಣಗಳು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹೋಳಿಯ್ತಿದ್ದವು. ಇವನನ್ನೇ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತೆ ಅನಿಸಿತು. ತೋಳದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ದುರುಗಪ್ಪ ಸಾಹುಕಾರರ ಮುಖ ಕಂಡಿತು. ತೋಳದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತಂಗಿಯ ಮುಖ ಕಂಡಂತಾಗಿ ಕ್ಷಣ ಬೆಚ್ಚಿದ. ದುರುಗಪ್ಪನ ಮುಖ ನೋಡಿದ. ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳ ನಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ. ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೋಳ ಕುಳಿಯ್ತಿರುವಂತೆ ಅನಿಸಿತು. ಗೌಡರು ಕ್ಯಾರ್ಯಲ್ಲಿಂದು ಕೆಬ್ಬಣಿದ ಭಚ್ಚ ಹಿಡಕಂಡು ‘ಹೀಗೆ ಕುಟಿ... ಹೀಗೆ ಕುಟಿ’ ಎಂದು ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಅಣ್ಣಾ... ಅಣ್ಣಾ...’ ಎಂದು ತಂಗಿ ಕೂಗಿದಂತಾಯಿತು. ಅಮರೇಶ ಕುಶಿತಲ್ಲೇ ಜಲ ಜಲ ಬೆವತ. ‘ಆ ಕುರಿ

ತೋಳ ನೋಡಿ ನಾಗ ಒಂದು ತರ ಅಗತ್ಯಿ ಕಾರು ನಿಲ್ಸಪ್ರೋ’ ಎಂದು ಬೆಚ್ಚಿನ ಜೀರಿದ. ಬೆಚ್ಚಿದ್ದ ತ್ಯಾಗ್ ಪರ್ ಕಾರು ಸೈಡಿಗೆ ನಿಲ್ಸಿದ. ದಡಕ್ಕನ ಎದ್ದ ದುರುಗಪ್ಪ ಸಾಹುಕಾರ ‘ಖನಾತಲೇ ಅಂಗ್ಲಾಕ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಂಗ ಬೆರುತ್ತಿ. ತೆ ಮಟ ಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಾಗ ದವ್ವ ಖನಾರ ಹಿಡಕಂಡವು’ ಎಂದು ಕಾರಿನಿಂದ ಜೀಳಿದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮೂತ್ತ ಮಾಡಿ ಬಂದ. ‘ಒಂದು ಎಳೆ ನೀರು ಪಡೆ ಸರಿ ಹೋಡತ್. ತೆ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗುತ್ತಿರಬೇಕು’ ಎಂದು ತ್ಯಾಗ್ ಹೇಳಿದ. ‘ಬನು ಜ್ಲಿಪ್ಪೋ ನೀವು ನಡಿರಿ. ನಾನು ಮನಿಗೆ ಹೋತ್ತಿನಿ. ನಾಗಾಕ್ಕೊ ಹೊಟ್ಟಾಗ ತೆಳುಮಳ ಆಗಾತಕಾಯ್ತಿ’ ಮುಖ ಸಳ್ಳಿದ್ದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತುಗಂಡ.

‘ಆ ತೋಳನ್ನ ನೋಡಿ ಅಂಜಿಕಂಡಿ ಪನಲೆ. ಅದರ ಧರ್ಮ ಅದು ಮಾಡುತ್ತಿ. ಯಾಕ ಹೆದರುತ್ತಲ್ಲೇ’ ‘ಅದೇನೋ ಸರೆಪಾ. ಅದರ ಮನುಷ್ಯರೇ ತೋಳಗಳಾದರ ಬನು ಮಾಡಬೇಕು?’

‘ಅದಂಗ ಅತಾದಲೆ ನಿಗೇನೋ ಬ್ರಹ್ಮ. ನಡಿ ನಡಿ ಕಾರು ಹತ್ತು ಮನಿಗೆ ಹೋದ ಮಾಲ್ಯಾಲ ಒಂದೀಸು ರೋಕ್ ಕೆಂಡಿನಿ. ತಗಂಡು ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಂಬಡು. ಮಲೀಗೆಮ್ಮೆ ತಾಯಿಗಿ ಬೇಡಿಕಂಡು ಕಾಯಿ ಬಡಿ. ಭಯ ಹೋಡತ್’ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ.

ಕಿಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಬೂದಿಯಂತೆ ಹೇನವಾಗಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಶಿತ. ಯಾಕೋ ಕ್ಯಾ ಕಾಲು ಬಿಗಿಯಿತ್ತಿದ್ದವು. ಜಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರು ಉತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಉಸಿರು ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಕ್ತ ಕುದಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಿಟ್ಟು ನೆತ್ತಿಗೆರುತ್ತಿತ್ತು. ‘ನೀನು ಆ ಸುದುಗಾಡು ಮಂದಿ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ. ಚನ್ನಗ್ಗಿ ಒಡಿ ಬಳ್ಳೆ ನೋಕರಿ ಹಿಡಿ’ ಅವ್ವ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನೆನವಾದವು.

‘ಬನಲೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಗರ ಬಡಿದವರಂಗ ಕುಂತಲಲೆ. ಅಂಜಿಕೆ ಹೋಯಿತಿಲ್ಲ. ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿ ಒಳ್ಳೆ ಉಂಟ ಮಾಡಮು’ ಎಂದು ಅಮರೇಶನ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು. ಅವನ ಬಿಡುಕೊಂಡ ಮುಖ ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನ ಮುಂದಿನ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಪುಶಿತರು.

ದುರುಗಪ್ಪ ಸಾಹುಕಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆದ ಡಬುಲ್ ರಸ್ತೆ. ನೂರಾದು ಗಿಡಗಳನ್ನ ಕಡಿಸಿ ತೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಹವಾಗಿ ಬೆಳೆದ್ದ ಮರಗಳನ್ನ ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದರು.